

Auteursrechtelijke afweging rond het ideale kerstcadeau

Expertpanel Intellectueel eigendom

In deze rubriek
antwoorden specialisten
op actuele vragen van
ondernemers.

De e-reader was een grote hit met sinterklaas. Ook deze kerst zullen velen het apparaat cadeau krijgen. Wie bezit eigenlijk de rechten op e-boeken en wat moeten ze daarmee doen?

Of u deze kerst een e-reader in de sok van uw geliefde moet stoppen, hangt mede af van de termijn waarop de markt voor e-boeken volwassen zal zijn. Zonder digitale boeken heb je immers weinig aan zo'n e-reader.

Bol.com is na de zomer in Nederland gestart met de verkoop van e-boeken, gekoppeld aan de verkoop van de e-reader van Sony. Volgens Bol.com overtreffen de verkopen alle verwachtingen.

Gaat de e-reader het gewone boek verdringen? De baas van Amazon, Jeff Bezos, zegt van wel. 'Het papieren boek kent een succesvol vijfhonderdjarig bestaan. Maar nu is het tijd voor verandering.'

Uitgevers van fysieke boeken zitten niet te wachten op een der-

gelijke verandering. Als iedereen straks een e-reader heeft, zal niemand meer een gewoon boek kopen, is de sombere gedachte. Het gevolg is dat er op dit moment te weinig e-boeken verschijnen en dat ze te duur zijn. *Alleen maar nette mensen*, de bestseller van Robert Vuijsje, kost als e-boek € 12,95. Dat is 45 cent duurder dan de midprice-editie die nu op de markt is.

Is de angst van de uitgevers terecht? Ik denk het niet. De kans is volgens mij veel groter dat de e-reader juist een nieuwe markt introduceert voor het gewone boek. In dat opzicht is het apparaat vergelijkbaar met de videorecorder, die een belangrijke nieuwe markt creëerde voor films. De filmindustrie was destijds bij de introductie van de

Auteur
Christiaan Alberdingk Thijm is
partner bij Solv Advocaten

videorecorder doodsbenauwd en probeerde de komst van het apparaat te verhinderen met slepende rechtszaken. De Betamax van Sony werd in de Verenigde Staten zelfs vergeleken met een seriemoordenaar.

Wie bezit eigenlijk de rechten op het e-boek? Die vraag maakt uitgevers tegenwoordig bijzonder zenuwachtig. Vaak zal de oorspronkelijke auteur de rechten nog bezitten. Op dit moment proberen uitgevers de digitale rechten in allerijl alsnog te verkrijgen van hun auteurs. Gezien de koudwatervrees van veel uitgevers kunnen auteurs beter twee keer nadenken voordat ze hun rechten prijsgeven.

Het kan immers een strategie van uitgevers zijn om weinig of te dure e-boeken uit te brengen als ze oprecht bang zijn dat het e-boek het gewone boek zal verdringen. Ook de muziekindustrie heeft jarenlang geweigerd om anderen muziek op internet te laten exploiteren, uit angst dat de cd-verkopen zouden afne-

men. Dat heeft geleid tot het succes van Kazaa en andere peer-to-peerprogramma's waarmee muziek illegaal kan worden uitgewisseld. De les die hieruit getrokken moet worden, is dat je het ontstaan van de nieuwe markt niet moet verhinderen door op je rechten te gaan zitten.

Auteurs zijn er juist bij gebaat dat de markt voor e-boeken zo snel mogelijk tot stand komt. Dat kan alleen als er een overvloed aan e-boeken wordt aangeboden, tegen een lage prijs. Auteurs moeten daarom alleen in zee gaan met een uitgever die het ontstaan van deze markt werkelijk wil stimuleren.

Indertijd kocht ik een mp3-speler vlak voordat Apple met zijn iPod kwam. Ook nu zijn er hardnekkige geruchten dat Apple een e-reader op de markt gaat brengen die alle andere overbodig zal maken. Misschien toch nog maar een jaar wachten met de aanschaf ervan. Want ik voorspel: in 2010 wordt de e-reader een absolute kersthit.